

Penyata Pendapatan dan
Perbelanjaan dan Keuntungan
dan Kerugian Diiktiraf

MS 36

Penyata Aliran Tunai

MS 37

Nota-nota Kepada
Penyata Kewangan

MS 38

PENYATA KEWANGAN

05

PENYATA OLEH ANGGOTA-ANGGOTA SURUHANJAYA Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia

Kami, Tan Sri Mohamad Salim Fateh Din dan Dato' Wei Chuan Beng, merupakan dua Anggota Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, dengan ini menyatakan bahawa pada pendapat Anggota-anggota Suruhanjaya, penyata kewangan dikemukakan pada muka surat 35 hingga 59 telah disediakan mengikut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia dan Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa untuk memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kumpulan Wang pada 31 Disember 2022 dan pendapatan dan perbelanjaan dan aliran tunainya bagi tahun kewangan berakhir pada ketika itu.

Ditandatangani mengikut resolusi oleh Anggota-anggota Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia:

t.t.

Tan Sri Mohamad Salim Fateh Din

t.t.

Dato' Wei Chuan Beng

Cyberjaya, Selangor

19 April 2023

PERAKUAN BERKANUN

Saya, Cho Shi Chong, sebagai pegawai utama bertanggungjawab bagi pengurusan kewangan Kumpulan Wang Pemberian Perkhidmatan Sejahtera, dengan sesungguhnya dan seikhlasnya memperakui bahawa penyata kewangan yang dikemukakan pada muka surat 35 hingga 59 adalah, setakat pengetahuan dan kepercayaan terbaik saya, benar dan saya membuat perakuan ini dengan penuh kepercayaan akan kebenarannya, dan berdasarkan peruntukan-peruntukan Akta Perakuan Berkanun, 1960.

Ditandatangani dan sesungguhnya diperakui oleh yang tersebut di atas di Putrajaya, Wilayah Persekutuan pada 19 April 2023.

t.t.

Cho Shi Chong

t.t.

Di hadapan saya:

Pesuruhjaya Sumpah Malaysia

No: PJS W720

Mohd Aimi Zaini bin Mohd Azhar

19 April 2023

LAPORAN JURUAUDIT BEBAS KEPADA ANGGOTA-ANGGOTA SURUHANJAYA KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA MALAYSIA

Kumpulan Wang Pemberian Perkhidmatan Sejagat

LAPORAN MENGENAI AUDIT PENYATA KEWANGAN

Pendapat

Kami telah mengaudit penyata kewangan Kumpulan Wang Pemberian Perkhidmatan Sejagat ("Kumpulan Wang"), yang terdiri daripada penyata kedudukan kewangan pada 31 Disember 2022 Kumpulan Wang, dan penyata pendapatan dan perbelanjaan dan keuntungan dan kerugian diiktiraf dan penyata aliran tunai Kumpulan Wang bagi tahun kewangan berakhir ketika itu, dan nota-nota kepada penyata kewangan, termasuk ringkasan polisi-polisi perakaunan penting, sebagaimana dikemukakan pada muka surat 35 hingga 59.

Pada pendapat kami, penyata kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kumpulan Wang pada 31 Disember 2022, dan mengenai prestasi kewangan dan aliran tunainya bagi tahun kewangan berakhir ketika itu mengikut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia dan Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa.

Asas-asas pendapat

Kami telah melaksanakan audit kami mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa. Tanggungjawab kami di bawah piawaian-piawaian tersebut diterangkan selanjutnya di bahagian tanggungjawab Juruaudit ke atas audit penyata kewangan di dalam laporan kami. Kami percaya bahawa bukti audit yang telah kami perolehi adalah mencukupi dan wajar untuk memberi asas yang munasabah bagi pendapat audit kami.

Kebebasan dan tanggungjawab etika lain

Kami adalah bebas daripada Kumpulan Wang mengikut Undang-undang Kecil (mengenai Etika, Kelakuan dan Amalan Profesional) Institut Akauntan Malaysia ("Undang-undang Kecil") dan Kod Etika bagi Akauntan Profesional ("Kod IESBA"), Lembaga Piawaian Etika Antarabangsa dan kami telah memenuhi tanggungjawab etika lain kami mengikut Undang-undang Kecil dan Kod IESBA.

Maklumat selain daripada penyata kewangan dan laporan juruaudit

Anggota-anggota Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia ("Suruhanjaya") adalah bertanggungjawab ke atas maklumat lain. Maklumat lain terdiri daripada laporan tahunan, tetapi tidak termasuk penyata kewangan Kumpulan Wang dan laporan juruaudit. Kami menjangkakan laporan tahunan akan disediakan kepada kami selepas tarikh laporan juruaudit.

LAPORAN MENGENAI AUDIT PENYATA KEWANGAN (SAMB.)

Maklumat selain daripada penyata kewangan dan laporan juruaudit (samb.)

Pendapat kami mengenai penyata kewangan Kumpulan Wang tidak meliputi maklumat lain dan kami tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan ke atasnya.

Berhubung dengan audit kami pada penyata kewangan Kumpulan Wang, tanggungjawab kami adalah untuk membaca maklumat lain dan, dengan berbuat demikian, menimbang sama ada maklumat lain tidak konsisten secara material dengan penyata kewangan Kumpulan Wang atau pengetahuan kami yang diperolehi dalam audit atau sebaliknya kelihatan disalah nyata secara material.

Apabila kami membaca laporan tahunan, sekiranya kami memutuskan bahawa terdapat salah nyataan material di dalamnya, kami dikehendaki untuk menyampaikan perkara tersebut kepada Anggota-anggota Suruhanjaya dan mengambil tindakan yang sewajarnya.

Tanggungjawab Suruhanjaya bagi penyata kewangan

Anggota-anggota Suruhanjaya bertanggungjawab bagi penyediaan penyata kewangan Kumpulan Wang yang memberi gambaran benar dan saksama mengikut dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia dan Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa. Anggota-anggota Suruhanjaya juga bertanggungjawab bagi kawalan dalaman tertentu sebagaimana ditentukan Anggota-anggota Suruhanjaya sebagai perlu untuk membolehkan penyediaan penyata kewangan Kumpulan Wang yang bebas daripada salah nyataan material, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan.

Dalam menyediakan penyata kewangan Kumpulan Wang, Anggota-anggota Suruhanjaya bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Kumpulan Wang untuk terus beroperasi secara berterusan, mendedahkan, yang mana berkenaan, perkara-perkara yang berkaitan dengan usaha berterusan dan menggunakan asas perakaunan untuk usaha berterusan melainkan Suruhanjaya sama ada berhasrat untuk membubarkan Kumpulan Wang atau untuk menghentikan operasi, atau tidak mempunyai alternatif yang realistik kecuali untuk berbuat demikian.

Objektif kami adalah untuk mendapatkan jaminan munasabah mengenai sama ada penyata kewangan Kumpulan Wang secara keseluruhan adalah bebas daripada salah nyataan material, sama ada disebabkan penipuan atau kesilapan, dan mengeluarkan laporan juruaudit yang meliputi pendapat kami. Jaminan munasabah ialah jaminan tahap tinggi, tetapi bukan satu pengesahan bahawa audit yang dilaksanakan menurut piawaian mengenai pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian mengenai Pengauditan Antarabangsa akan sentiasa mengesan salah nyataan material apabila ia wujud. Salah nyataan boleh berlaku disebabkan penipuan atau kesilapan dan dianggap material sekiranya, secara individu atau beragregat, dapat dijangka mempengaruhi keputusan ekonomi pengguna diambil berasaskan penyata kewangan ini.

LAPORAN MENGENAI AUDIT PENYATA KEWANGAN (SAMB.)

Tanggungjawab juruaudit bagi audit penyata kewangan (samb.)

Sebagai sebahagian daripada audit mengikut piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Pengauditan Antarabangsa, kami menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan skiptisme profesional sepanjang audit. Kami juga:

- Mengetahui dan menilai risiko salah nyataan material penyata kewangan Kumpulan Wang, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, merancang dan melaksanakan prosedur audit bersesuaian dengan risiko berkenaan, dan mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan sesuai untuk memberi asas yang munasabah bagi pendapat kami. Risiko tidak mengesan salah nyataan material akibat daripada penipuan adalah lebih tinggi daripada salah nyataan akibat daripada kesilapan, memandangkan penipuan mungkin melibatkan pakatan sulit, pemalsuan, peninggalan sengaja, salah nyataan, atau mengatasi kawalan dalaman.
- Mendapatkan pemahaman kawalan dalaman yang berkenaan dengan audit bagi tujuan merangka prosedur audit yang sesuai dalam keadaan-keadaan tersebut, tetapi bukan untuk tujuan menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Kumpulan Wang.
- Menilai kesesuaian polisi-polisi perakaunan yang digunakan dan kemunasabahan jangkaan perakaunan dan pendedahan yang berkaitan yang dibuat oleh Suruhanjaya.
- Membuat kesimpulan mengenai kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan Suruhanjaya, berdasarkan bukti audit yang diperolehi, sama ada ketidakpastian material wujud yang berkaitan dengan peristiwa-peristiwa atau keadaan yang boleh menimbulkan keraguan yang ketara ke atas keupayaan Kumpulan Wang untuk terus beroperasi sebagai satu usaha berterusan. Sekiranya kami membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian material wujud, kami diperlukan untuk menarik perhatian dalam laporan juruaudit kami kepada pendedahan yang berkaitan dalam penyata kewangan Kumpulan Wang atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, untuk mengubah pendapat kami. Kesimpulan kami adalah berdasarkan bukti audit yang diperolehi sehingga tarikh laporan juruaudit kami. Walau bagaimanapun, peristiwa atau keadaan masa hadapan boleh menyebabkan Kumpulan Wang terhenti daripada terus beroperasi sebagai satu usaha berterusan.
- Menilai keseluruhan pembentangan, struktur dan kandungan penyata kewangan Kumpulan Wang, termasuk pendedahan, dan sama ada penyata kewangan Kumpulan Wang mewakili urusan niaga dan peristiwa dalam cara yang memberi gambaran yang saksama.

Kami berkomunikasi dengan Suruhanjaya berhubung dengan, antara lain, skop yang dirancang dan masa pengauditan dan penemuan audit yang ketara, termasuk apa-apa kekurangan ketara dalam kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa audit kami.

Perkara-perkara lain

Laporan ini dibuat hanya kepada Suruhanjaya, sebagai sebuah badan, selaras dengan Peraturan 36(2) Peraturan-peraturan Komunikasi dan Multimedia (Pemberian Perkhidmatan Sejagat) 2002 di Malaysia dan bukan untuk tujuan lain. Kami tidak akan bertanggungjawab kepada mana-mana pihak bagi kandungan laporan ini.

t.t.

Ernst & Young PLT

202006000003 (LLP0022760-LCA) & AF 0039

Akauntan Bertauliah

Kuala Lumpur, Malaysia

19 April 2023

t.t.

Ong Chee Wai

No. 02857/07/2024 J

Akauntan Bertauliah

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

Pada 31 Disember 2022

	Nota	2022 RM'000	2021 RM'000
Aset			
Aset bukan semasa			
Aset cukai tertunda	3	2,027	2,617
Aset semasa			
Lain-lain pelaburan	4	10,061,303	10,041,357
Sumbangan dan lain-lain penghutang	5	453,205	752,689
Cukai boleh diperoleh semula		75,213	-
Tunai dan setara tunai	6	183,540	85,365
		10,773,261	10,879,411
Jumlah aset		10,775,288	10,882,028
Liabiliti semasa			
Lain-lain pemiutang	7	746,100	229,901
Cukai perlu dibayar		-	4,698
		746,100	234,599
Diwakili oleh:			
Dana terkumpul	8	10,029,188	10,647,429
Jumlah liabiliti dan dana terkumpul		10,775,288	10,882,028

Nota-nota mengiringi membentuk bahagian penting penyata kewangan.

PENYATA PENDAPATAN DAN PERBELANJAAN DAN KEUNTUNGAN DAN KERUGIAN DIKTIRAF

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022

	Nota	2022 RM'000	2021 RM'000
Pendapatan			
Sumbangan	10	1,511,944	1,477,646
Pendapatan faedah		240,315	219,898
Penarikbalikan peruntukan bagi kerugian kredit yang dijangka	5	1,967	3,075
		1,754,226	1,700,619
Perbelanjaan			
Tuntutan oleh pemberi perkhidmatan PPS	11	(2,371,580)	(870,358)
Lain-lain perbelanjaan		(1)	(2)
		(2,371,581)	(870,360)
(Defisit)/lebih sebelum cukai			
		(617,355)	830,259
Cukai	12	(886)	(270,307)
(Defisit)/lebih selepas cukai, mewakili jumlah (kerugian)/keuntungan diiktiraf			
		(618,241)	559,952

Nota-nota mengiringi membentuk bahagian penting penyata kewangan.

PENYATA ALIRAN TUNAI

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022

Nota	2022 RM'000	2021 RM'000
Aliran tunai daripada kegiatan kendalian		
(Defisit)/lebih sebelum cukai	(617,355)	830,259
Pelarasan bagi:		
Penarikbalikan peruntukan bagi kerugian kredit yang dijangka	(1,967)	(3,075)
Pendapatan faedah	(240,315)	(219,898)
(Defisit)/lebih kendalian sebelum perubahan dalam modal kerja	(859,637)	607,286
Perubahan dalam modal kerja:		
Sumbangan dan lain-lain penghutang	301,451	34,746
Lain-lain pemiutang	516,199	(258,223)
Tunai (diguna dalam)/dihasilkan daripada operasi	(41,987)	383,809
Cukai dibayar	(80,207)	(382,213)
Tunai bersih (diguna dalam)/dihasilkan daripada kegiatan kendalian	(122,194)	1,596
Aliran tunai daripada kegiatan pelaburan		
Faedah diterima	240,369	252,512
Penempatan dalam lain-lain pelaburan	(20,000)	(640,000)
Tunai bersih dihasilkan daripada/(diguna dalam) kegiatan pelaburan	220,369	(387,488)
Peningkatan/(pengurangan) bersih dalam tunai dan setara tunai	98,175	(385,892)
Tunai dan setara tunai pada 1 Januari	85,365	471,257
Tunai dan setara tunai pada 31 Disember	183,540	85,365

6

Nota-nota mengiringi membentuk bahagian penting penyata kewangan.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022

1. Maklumat korporat

Kegiatan utama Kumpulan Wang Pemberian Perkhidmatan Sejagat ("Kumpulan Wang") adalah untuk menggalakkan ketersediaan dan penggunaan perkhidmatan rangkaian secara meluas dan/atau perkhidmatan aplikasi di seluruh Malaysia dengan menggalakkan pemasangan kemudahan rangkaian dan penyediaan bagi perkhidmatan rangkaian dan/atau perkhidmatan aplikasi di kawasan yang terkurang diberi liputan perkhidmatan atau bagi kumpulan yang terkurang diberi perkhidmatan dalam masyarakat.

Kumpulan Wang telah ditubuhkan di bawah Seksyen 204 Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 dan dikawal atur oleh Peraturan-peraturan Komunikasi dan Multimedia (Pemberian Perkhidmatan Sejagat) 2002 ("Peraturan PPS"). Kumpulan Wang memulakan operasinya pada September 2002. Kumpulan Wang diuruskan oleh Anggota-anggota Suruhanjaya dan kakitangan pengurusan penting Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia ("Suruhanjaya") selaras dengan peraturan-peraturan tersebut di atas.

Alamat tempat perniagaan utama adalah seperti berikut:

Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia
MCMC Tower 1, Jalan Impact, Cyber 6
63000 Cyberjaya
Selangor Darul Ehsan

Penyata kewangan ini telah dibenarkan untuk dikeluarkan oleh Anggota-anggota Suruhanjaya pada 19 April 2023.

2. Ringkasan polisi perakaunan penting

2.1 Asas penyediaan

Penyata kewangan Kumpulan Wang telah disediakan selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia ("MFRS"). Penyata kewangan juga mematuhi Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa sebagaimana dikeluarkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Antarabangsa.

Penyata kewangan telah disediakan berdasarkan kos sejarah melainkan sebagaimana dinyatakan dalam polisi-polisi perakaunan di bawah. Penyata kewangan telah dibentangkan dalam Ringgit Malaysia ("RM") dan semua nilai dibundarkan kepada jumlah ribu ("RM'000") terdekat kecuali apabila dinyatakan sebaliknya.

2. Ringkasan polisi perakaunan penting (samb.)

2.2 Perubahan dalam polisi perakaunan

Pada 1 Januari 2022, Kumpulan Wang menerima pakai MFRS baru dan dipinda mandatori berikut bagi tempoh-tempoh kewangan tahunan bermula pada atau selepas tarikh yang dinyatakan di bawah:

Penerangan	Berkuat kuasa bagi tempoh tahunan bermula pada atau selepas
Pindaan kepada Penambahbaikan Tahunan kepada MFRS Piawaian 2018-2020	1 Januari 2022
MFRS 9 Instrumen Kewangan - Fi dalam ujian '10 peratus' bagi penyahiktirafan liabiliti kewangan	1 Januari 2022
Kontrak Membebankan - Kos Memenuhi Kontrak (Pindaan kepada MFRS 137 Peruntukan, Liabiliti Kontigen dan Aset Kontigen)	1 Januari 2022

Penerimaan pakai piawaian di atas tidak mempunyai kesan material ke atas penyata kewangan dalam tempoh pemakaian awal.

2.3 Piawaian dikeluarkan tetapi belum lagi berkuat kuasa

Piawaian yang telah dikeluarkan tetapi belum lagi berkuat kuasa sehingga tarikh pengeluaran penyata kewangan Kumpulan Wang adalah dinyatakan di bawah. Kumpulan Wang berhasrat untuk menerima pakai piawaian ini, sekiranya berkenaan, apabila ia menjadi berkuat kuasa.

Penerangan	Berkuat kuasa bagi tempoh tahunan bermula pada atau selepas
Liabiliti Bukan Semasa dengan kovenan - Pindaan kepada MFRS 101 Pembentangan Penyata Kewangan	1 Januari 2024
Liabiliti Pajakan dalam Jualan dan Pajakan Balik - Pindaan kepada MFRS 16 Pajakan	1 Januari 2024
Klasifikasi Liabiliti sebagai Semasa atau Bukan Semasa - Pindaan kepada MFRS 101 Pembentangan Penyata Kewangan	1 Januari 2023
Definisi Anggaran Perakaunan - Pindaan kepada MFRS 108	1 Januari 2023
Pendedahan Polisi-polisi Perakaunan - Pindaan kepada MFRS 101 dan Penyata Amalan MFRS 2	1 Januari 2023
Cukai tertunda berkaitan dengan Aset dan Liabiliti timbul daripada Urus Niaga Tunggal - Pindaan kepada MFRS 112	1 Januari 2023
MFRS 17 Kontrak Insurans	1 Januari 2023
Jualan atau Sumbangan Aset antara pelabur dan Syarikat Bersekutu atau Usaha Sama - Pindaan kepada MFRS 10 dan MFRS 128	1 Januari 2023
Penggunaan Awal MFRS 17 dan MFRS 9 (Maklumat Perbandingan) - Pindaan kepada MFRS 17	1 Januari 2023

2. Ringkasan polisi perakaunan penting (samb.)

2.3 Piawaian dikeluarkan tetapi belum lagi berkuat kuasa (samb.)

Suruhanjaya menjangkakan bahawa penerimaan pakai piawaian di atas tidak akan memberi kesan material ke atas penyata kewangan dalam tempoh pemakaian awal.

2.4 Cukai pendapatan

(a) Cukai pendapatan semasa

Aset dan liabiliti cukai semasa diukur pada jumlah yang dijangka dapat diperolehi semula daripada atau dibayar kepada pihak berkuasa cukai. Kadar cukai dan undang-undang cukai yang digunakan untuk mengira jumlah cukai adalah yang digubal atau sebahagian besarnya digubal, pada tarikh pelaporan, di negara-negara dalam mana Kumpulan Wang beroperasi dan menghasilkan pendapatan boleh dicukai.

Cukai semasa diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian kecuali sehingga tahap yang ia berkait dengan perkara-perkara diiktiraf di luar keuntungan atau kerugian, sama ada dalam lain-lain pendapatan komprehensif atau secara langsung dalam ekuiti.

(b) Cukai tertunda

Cukai tertunda diperuntukkan menggunakan kaedah liabiliti ke atas perbezaan sementara pada tarikh pelaporan di antara asas cukai aset dan liabiliti dan amaun dibawanya untuk tujuan pelaporan kewangan.

Liabiliti cukai tertunda telah diiktiraf bagi semua perbezaan sementara boleh dicukai, kecuali:

- di mana liabiliti cukai tertunda terbit daripada pengiktirafan awal muhibah atau aset atau liabiliti dalam urus niaga yang bukan merupakan kombinasi perniagaan dan, pada masa urus niaga, tidak melibatkan keuntungan perakaunan tidak juga keuntungan atau kerugian boleh dicukai; dan
- berhubung dengan perbezaan sementara boleh dicukai yang berkaitan dengan pelaburan dalam anak-anak syarikat, syarikat-syarikat bersekutu dan kepentingan dalam entiti dikawal bersama, apabila pemasaan pembalikan perbezaan sementara boleh dikawal dan ianya berkemungkinan bahawa perbezaan sementara tidak akan berbalik pada masa hadapan boleh diramal.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.4 Cukai pendapatan (samb.)

(b) Cukai tertunda (samb.)

Aset cukai tertunda diiktiraf bagi semua perbezaan sementara boleh ditolak, penghantaran ke hadapan kredit cukai tidak diguna dan kerugian cukai tidak diguna, sehingga tahap yang ia berkemungkinan bahawa keuntungan boleh dicukai akan tersedia terhadap mana perbezaan sementara boleh ditolak, dan penghantaran ke hadapan kredit cukai tidak diguna dan kerugian cukai tidak diguna boleh digunakan kecuali:

- di mana aset cukai tertunda berhubung dengan perbezaan sementara boleh ditolak yang timbul daripada pengiktirafan awal aset atau liabiliti dalam urus niaga yang bukan merupakan kombinasi perniagaan dan, pada masa urus niaga, tidak melibatkan keuntungan perakaunan tidak juga keuntungan atau kerugian boleh dicukai; dan
- berhubung dengan perbezaan sementara boleh ditolak yang berkaitan dengan pelaburan dalam anak-anak syarikat, syarikat-syarikat bersekutu dan kepentingan dalam usaha sama, aset cukai tertunda diiktiraf hanya setakat yang ia berkemungkinan bahawa perbezaan sementara akan berbalik pada masa hadapan boleh diramal dan keuntungan boleh dicukai akan tersedia terhadap mana perbezaan sementara boleh digunakan.

Amaun dibawa aset cukai tertunda dikaji pada setiap tarikh pelaporan dan dikurangkan sehingga tahap yang ia tidak lagi berkemungkinan bahawa keuntungan boleh dicukai mencukupi akan tersedia untuk membolehkan semua atau sebahagian daripada aset cukai tertunda digunakan. Aset cukai tertunda tidak diiktiraf dinilai semula pada setiap tarikh pelaporan dan diiktiraf sehingga tahap yang ia menjadi berkemungkinan bahawa keuntungan boleh dicukai masa hadapan akan membolehkan aset cukai tertunda untuk digunakan.

Aset dan liabiliti cukai tertunda diukur pada kadar cukai yang dijangka akan terpakai dalam tahun apabila aset direalis atau liabiliti diselesaikan, berdasarkan kadar cukai dan undang-undang cukai yang telah digubal atau digubal sebahagian besarnya pada tarikh pelaporan.

Cukai tertunda berkaitan dengan perkara yang diiktiraf di luar keuntungan atau kerugian adalah diiktiraf di luar keuntungan atau kerugian. Perkara cukai tertunda diiktiraf dalam hubung kait dengan urus niaga mendasari sama ada dalam lain-lain pendapatan komprehensif atau secara langsung dalam ekuiti dan cukai tertunda timbul daripada kombinasi perniagaan diselaraskan terhadap muhibah atas pengambilalihan.

Aset cukai tertunda dan liabiliti cukai tertunda adalah dihapus kira, sekiranya terdapat hak boleh dikuatkuasakan mengikut undang-undang untuk menolak aset cukai semasa terhadap liabiliti cukai semasa dan cukai tertunda berkait dengan entiti boleh dicukai yang sama dan pihak berkuasa cukai yang sama.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.5 Pengiktirafan pendapatan

(a) Sumbangan daripada pemegang lesen

Sumbangan diiktiraf atas asas akruan ke atas Penyata Hasil Bersih (“RONR”) tahunan pemegang lesen pada 6% ke atas hasil bersih ditentukan yang diperolehi bagi tahun kalendar terdahulu. Pemegang lesen yang hasil bersihnya adalah di bawah RM2 juta bagi tahun kalendar sebelumnya tidak perlu menyumbang.

Sumbangan berpotensi daripada pemegang-pemegang lesen yang tidak mengemukakan RONR tahunan mereka diiktiraf berdasarkan RONR tahun sebelumnya. Sekiranya mana-mana daripada ini tidak boleh didapati, hasil tidak diiktiraf disebabkan ketidakpastian material berkaitan dengan jumlah sumbangan perlu dibayar oleh pemegang-pemegang lesen tersebut.

(b) Pendapatan faedah

Pendapatan faedah diiktiraf apabila ia terakru dengan menggunakan kaedah faedah berkesan dalam penyata pendapatan dan perbelanjaan.

2.6 Tuntutan oleh penyedia perkhidmatan

Tuntutan diiktiraf sebagai liabiliti apabila Kumpulan Wang mempunyai obligasi akibat daripada peristiwa lepas dan ia berkemungkinan bahawa aliran keluar sumber-sumber yang merangkumi manfaat ekonomi akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi, dan anggaran boleh dipercayai mengenai jumlah boleh dibuat.

Obligasi semasa timbul apabila set dokumentasi tuntutan lengkap diterima dan progres projek telah ditentukan oleh Suruhanjaya. Tuntutan telah dikaji pada setiap tarikh pelaporan dan diselaraskan untuk menggambarkan anggaran terbaik semasa.

2.7 Aset kewangan

Pengiktirafan awal

Aset kewangan diklasifikasi, pada pengiktirafan awal, sebagai kemudiannya diukur pada kos dilunaskan, nilai saksama melalui lain-lain pendapatan komprehensif (“OCI”) atau nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.7 Aset kewangan (samb.)

Klasifikasi aset kewangan pada pengiktirafan awal bergantung pada ciri-ciri aliran tunai kontraktual aset kewangan dan model perniagaan Kumpulan Wang bagi pengurusannya. Dengan pengecualian penghutang sumbangan yang tidak mengandungi komponen pembiayaan penting atau untuk yang mana Kumpulan Wang telah mengguna suai manfaat praktikal, Kumpulan Wang pada awalnya mengukur aset kewangan pada nilai saksamanya campur, dalam hal aset kewangan bukan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian, kos urus niaga yang boleh dikaitkan secara langsung. Penghutang sumbangan yang tidak mengandungi komponen pembiayaan penting atau yang mana Kumpulan Wang telah mengguna suai manfaat praktikal diukur pada harga urus niaga yang ditentukan di bawah MFRS 15. Sila rujuk kepada polisi-polisi perakaunan yang dinyatakan dalam Nota 2.5(a).

Pembelian atau penjualan aset kewangan yang memerlukan penyerahan aset dalam rangka masa yang ditetapkan melalui peraturan atau konvensyen dalam tempat pasaran (dagangan cara biasa) diiktiraf pada tarikh perdagangan, iaitu, tarikh bila mana Kumpulan Wang membuat komitmen untuk membeli atau menjual aset tersebut.

Untuk aset kewangan diklasifikasi dan diukur pada kos dilunaskan atau nilai saksama melalui OCI, ia perlu membawa kepada aliran tunai yang 'semata-mata merupakan bayaran jumlah pokok dan faedah ("SPPI")' ke atas jumlah pokok yang belum dijelaskan. Penilaian ini dirujuk sebagai ujian SPPI dan dilakukan pada peringkat instrumen.

Model perniagaan Kumpulan Wang untuk menguruskan aset kewangan merujuk kepada bagaimana ia menguruskan aset kewangannya untuk menjana aliran tunai. Model perniagaan menentukan sama ada aliran tunai akan mengakibatkan daripada pengumpulan aliran tunai kontraktual, menjual aset kewangan atau keduanya.

Pengukuran berikutnya

Untuk tujuan pengukuran berikutnya, aset kewangan diklasifikasi dalam empat kategori:

- (i) Aset kewangan pada kos dilunaskan (instrumen hutang);
- (ii) Aset kewangan pada nilai saksama melalui OCI dengan kitaran semula keuntungan dan kerugian terkumpul (instrumen hutang);
- (iii) Aset kewangan yang ditetapkan pada nilai saksama melalui OCI dengan kitaran semula keuntungan dan kerugian terkumpul atas penyahiktirafan (instrumen ekuiti); atau
- (iv) Aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.7 Aset kewangan (samb.)

Pengukuran berikutnya (samb.)

Kumpulan Wang mengkategorikan aset kewangannya berdasarkan yang berikut:

(i) Aset kewangan pada kos dilunaskan

Kumpulan Wang mengukur aset kewangan pada kos dilunaskan sekiranya kedua-dua syarat berikut dipenuhi:

- (i) Aset kewangan dipegang dalam model perniagaan dengan objektif untuk memegang aset kewangan untuk mengumpul aliran tunai kontraktual; dan
- (ii) Terma-terma kontraktual aset kewangan membawa pada tarikh dinyatakan kepada aliran tunai yang semata-mata merupakan bayaran pokok dan faedah ke atas jumlah pokok belum dijelaskan.

Aset kewangan pada kos dilunaskan kemudiannya diukur dengan menggunakan kaedah kadar faedah berkesan ("EIR") dan tertakluk kepada kerosotan nilai. Keuntungan dan kerugian diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian apabila aset tidak lagi diiktiraf, diubah suai atau dirosot nilai.

Sumbangan dan penghutang perdagangan Kumpulan Wang dikategorikan sebagai aset kewangan pada kos dilunaskan.

(ii) Aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian

Aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian termasuk aset kewangan dipegang untuk perdagangan aset, kewangan ditetapkan atas pengiktirafan awal pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian, atau aset kewangan diperlukan secara mandatori untuk diukur pada nilai saksama. Aset kewangan diklasifikasikan sebagai dipegang untuk perdagangan sekiranya ia dibeli untuk tujuan penjualan dan pembelian semula dalam tempoh terdekat. Aset kewangan dengan aliran tunai yang bukan semata-mata bayaran jumlah pokok dan faedah diklasifikasikan dan diukur pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian, tanpa mengambil kira model perniagaan. Tanpa mengambil kira kriteria bagi instrumen hutang untuk diklasifikasikan pada kos dilunaskan atau pada nilai saksama melalui OCI, sebagaimana diterangkan di atas, instrumen hutang mungkin ditetapkan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian atas pengiktirafan awal sekiranya dengan berbuat demikian menghapuskan, atau dengan ketara mengurangkan, salah padanan perakaunan.

Lain-lain pelaburan Kumpulan Wang dikategorikan sebagai aset kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.7 Aset kewangan (samb.)

Penyahiktirafan

Aset kewangan (atau, di mana berkenaan, sebahagian daripada aset kewangan atau sebahagian daripada kumpulan aset kewangan yang serupa) terutamanya dinyahiktiraf (iaitu dikeluarkan daripada penyata kedudukan kewangan Kumpulan Wang) apabila:

- (i) Hak untuk menerima aliran tunai daripada aset telah luput; atau
- (ii) Kumpulan Wang telah memindahkan haknya untuk menerima aliran tunai daripada aset atau telah mengambil alih obligasi untuk membayar aliran tunai diterima sepenuhnya tanpa kelewatan material kepada pihak ketiga di bawah pengaturan 'beralih kepada' dan sama ada (a) Kumpulan Wang telah memindahkan sebahagian besar semua risiko dan ganjaran aset, atau (b) Kumpulan Wang tidak memindahkan tidak juga mengekalkan sebahagian besar risiko dan ganjaran aset, tetapi telah memindahkan kawalan aset.

Apabila Kumpulan Wang telah memindahkan haknya untuk menerima aliran tunai daripada aset atau telah memasuki pengaturan serah-semua, ia menilai sekiranya, dan setakat mana, ia telah mengekalkan risiko dan ganjaran pemilikan. Apabila ia tidak memindahkan tidak juga mengekalkan sebahagian besar risiko dan ganjaran aset, tidak juga memindahkan kawalan aset, Kumpulan Wang berterusan mengiktiraf aset yang dipindahkan sehingga tahap penglibatan berterusannya. Dalam kes tersebut, Kumpulan Wang juga mengiktiraf liabiliti yang berkaitannya. Aset yang dipindahkan dan liabiliti yang berkaitan diukur atas dasar yang menggambarkan hak dan obligasi yang Kumpulan Wang telah kekalkan.

2.8 Liabiliti kewangan

Pengiktirafan awal

Liabiliti kewangan diklasifikasikan selaras dengan kandungan pengaturan kontraktual yang ditandatangani dan definisi liabiliti kewangan.

Liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila, dan hanya apabila, Kumpulan Wang menjadi pihak kepada peruntukan kontraktual instrumen kewangan. Liabiliti kewangan Kumpulan Wang diklasifikasi kemudiannya diukur pada kos dilunaskan. Kumpulan Wang tidak menetapkan sebarang liabiliti kewangan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian.

Pengukuran berikutnya

Lain-lain pemiutang diiktiraf pada awalnya pada nilai saksama campur kos urus niaga boleh dikaitkan secara langsung dan kemudiannya diukur pada kos dilunaskan mengguna kaedah kadar faedah berkesan.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.8 Liabiliti kewangan (samb.)

Penyahiktirafan

Liabiliti kewangan dinyahiktiraf apabila obligasi di bawah liabiliti dihapuskan. Apabila liabiliti kewangan sedia ada digantikan oleh yang lain daripada pemberi pinjaman yang sama di atas terma sebahagian besarnya berbeza, atau terma liabiliti sedia ada diubah dengan ketara, pertukaran atau perubahan tersebut dianggap sebagai penyahiktirafan liabiliti asal dan pengiktirafan liabiliti baru, dan perbezaan dalam amaun dibawa masing-masing diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian.

2.9 Tunai dan setara tunai

Tunai dan setara tunai terdiri daripada tunai dalam tangan, baki dan deposit dengan bank dan diukur sebagai aset kewangan pada kos dilunaskan selaras dengan polisi Nota 2.7.

2.10 Kerosotan nilai aset kewangan

Kumpulan Wang mengiktiraf peruntukan bagi kerugian kredit yang dijangka ("ECL") bagi semua instrumen hutang yang tidak dipegang pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian. ECL adalah berdasarkan perbezaan antara aliran tunai kontraktual selaras dengan kontrak dan semua aliran tunai yang Kumpulan Wang jangka akan terima.

ECL diiktiraf dalam dua peringkat. Bagi pendedahan kredit untuk yang mana tidak terdapat peningkatan ketara dalam risiko kredit sejak pengiktirafan awal, ECL disediakan bagi kerugian kredit akibat daripada peristiwa mungkir yang mungkin dalam tempoh 12 bulan akan datang (ECL 12 bulan). Bagi pendedahan kredit yang mana terdapat peningkatan ketara dalam risiko kredit sejak pengiktirafan awal, peruntukan kerugian diperlukan bagi kerugian kredit yang dijangka ke atas baki sepanjang hayat pendedahan, tanpa mengira pemaasaan pemungkiran (sepanjang hayat ECL).

Bagi penghutang sumbangan, Kumpulan Wang mengguna pendekatan dipermudahkan dalam mengira ECL. Oleh itu, Kumpulan Wang tidak menjejaki perubahan dalam risiko kredit, tetapi sebaliknya mengiktiraf peruntukan kerugian berdasarkan ECL sepanjang hayat pada setiap tarikh pelaporan. Kumpulan Wang telah mewujudkan matriks peruntukan yang berdasarkan pengalaman sejarah kerugian kredit, diselaraskan bagi faktor yang memandang ke hadapan khusus kepada penghutang dan persekitaran ekonomi.

Aset kewangan dihapus kira apabila tidak ada jangkaan yang munasabah untuk memulihkan aliran tunai kontraktual.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.11 Pengukuran nilai saksama

Nilai saksama aset atau liabiliti ditentukan sebagai harga yang mungkin akan diterima untuk menjual aset atau dibayar untuk memindah liabiliti dalam urus niaga yang teratur di antara peserta-peserta pasaran pada tarikh pengukuran. Pengukuran mengandaikan bahawa urus niaga untuk menjual aset atau memindah liabiliti berlaku sama ada dalam pasaran utama atau dalam ketiadaan pasaran utama, dalam pasaran yang paling memberi kelebihan.

Bagi aset bukan kewangan, pengukuran nilai saksama mengambil kira keupayaan peserta pasaran untuk menghasilkan manfaat ekonomi dengan menggunakan aset dalam kegunaan tertinggi dan terbaiknya atau dengan menjual kepada peserta pasaran yang lain yang mungkin menggunakan aset dalam kegunaan tertinggi dan terbaiknya.

Apabila mengukur nilai saksama sesuatu aset atau liabiliti, Suruhanjaya mengguna data pasaran boleh diperhatikan setakat yang mungkin. Nilai saksama dikategorikan ke dalam tahap berbeza dalam hierarki nilai saksama berdasarkan input digunakan dalam teknik penilaian seperti berikut:

- Tahap 1: Harga disebut (tidak diselaraskan) dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti serupa yang boleh diakses Kumpulan Wang pada tarikh pengukuran.
- Tahap 2: Input-input selain daripada harga disebut harga yang telah dimasukkan dalam Tahap 1 yang boleh diperhatikan bagi aset atau liabiliti, sama ada secara langsung atau tidak langsung.
- Tahap 3: Input-input yang tidak boleh diperhatikan bagi aset atau liabiliti.

Kumpulan Wang mengiktiraf pemindahan antara tahap hierarki nilai saksama pada tarikh peristiwa atau apabila terdapat perubahan dalam keadaan yang menyebabkan pemindahan.

2.12 Klasifikasi semasa dan bukan semasa

Kumpulan Wang membentangkan aset dan liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan berdasarkan klasifikasi semasa dan bukan semasa.

Aset diklasifikasikan sebagai semasa apabila ia:

- dijangka akan direalisasikan atau dihasratkan untuk dijual atau digunakan dalam kitaran kendalian biasa;
- dipegang terutamanya untuk tujuan perdagangan;
- dijangka akan direalisasi dalam tempoh 12 bulan selepas tempoh pelaporan; atau
- tunai atau setara tunai melainkan disekat daripada ditukar atau diguna untuk menyelesaikan liabiliti untuk sekurang-kurangnya 12 bulan selepas tempoh pelaporan.

Semua aset lain diklasifikasi sebagai bukan semasa.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.12 Klasifikasi semasa dan bukan semasa (samb.)

Liabiliti diklasifikasi sebagai semasa apabila:

- ia dijangka akan diselesaikan dalam kitaran kendalian biasa;
- ia dipegang terutamanya untuk tujuan perdagangan;
- ia kena diselesaikan dalam tempoh 12 bulan selepas tempoh pelaporan; atau
- tidak ada hak tidak bersyarat untuk menunda penyelesaian liabiliti untuk sekurang-kurangnya 12 bulan selepas tempoh pelaporan.

Semua liabiliti lain diklasifikasi sebagai bukan semasa.

Aset dan liabiliti cukai tertunda diklasifikasikan masing-masing sebagai aset dan liabiliti bukan semasa.

2.13 Pertimbangan dan anggaran perakaunan penting

Penyediaan penyata kewangan Kumpulan Wang memerlukan Suruhanjaya untuk membuat pertimbangan, anggaran dan andaian yang melibatkan jumlah hasil, perbelanjaan, aset dan liabiliti yang dilaporkan pada tarikh pelaporan. Walau bagaimanapun, ketidakpastian mengenai andaian dan anggaran ini boleh mengakibatkan hasil yang mungkin memerlukan pelarasan material kepada amaun dibawa aset dan liabiliti yang terjejas pada masa hadapan.

(a) Pertimbangan kritikal dibuat dalam menggunakan polisi-polisi perakaunan

Tidak ada pertimbangan kritikal yang dibuat dalam menggunakan polisi-polisi perakaunan Kumpulan Wang yang mungkin mempunyai kesan ketara ke atas jumlah yang diiktiraf dalam penyata kewangan.

(b) Sumber utama ketidakpastian anggaran

Andaian utama mengenai masa hadapan dan lain-lain sumber utama ketidakpastian anggaran pada tarikh pelaporan, yang mempunyai risiko ketara menyebabkan pelarasan material kepada amaun dibawa aset dan liabiliti dalam tahun kewangan berikutnya dibincangkan di bawah:

(i) Cukai pendapatan

Anggaran ketara diperlukan dalam menentukan peruntukan bagi cukai pendapatan. Terdapat urusan niaga dan pengiraan tertentu yang mana penentuan cukai akhir adalah tidak pasti semasa perjalanan biasa perniagaan. Kumpulan Wang mengiktiraf liabiliti bagi isu cukai yang dijangka berdasarkan anggaran sama ada cukai tambahan akan menjadi kena dibayar. Di mana keputusan cukai akhir perkara-perkara ini adalah berbeza daripada jumlah yang pada awalnya diiktiraf, perbezaan tersebut akan memberi kesan kepada cukai pendapatan dan peruntukan cukai tertunda dalam tempoh dalam mana penentuan dibuat.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.13 Pertimbangan dan anggaran perakaunan penting (samb.)

(b) Sumber utama ketidakpastian anggaran (samb.)

(ii) Cukai tertunda

Aset cukai tertunda diiktiraf bagi semua perbezaan sementara boleh ditolak sehingga tahap yang ia berkemungkinan bahawa keuntungan boleh dicukai akan tersedia terhadap yang mana perbezaan sementara boleh ditolak boleh digunakan. Pertimbangan pengurusan yang penting diperlukan untuk menentukan jumlah aset cukai tertunda yang boleh diiktiraf, berdasarkan pemasaan yang mungkin dan tahap keuntungan boleh dicukai masa hadapan bersama dengan strategi perancangan cukai masa hadapan. Butir-butir lanjut terkandung dalam Nota 3.

(iii) Peruntukan bagi ECL bagi penghutang sumbangan

Kumpulan Wang menggunakan matriks peruntukan untuk mengira ECL bagi penghutang sumbangan. Kadar peruntukan adalah berdasarkan pada hari-hari yang lampau tempoh bagi pengelompokan beberapa segmen pemegang lesen yang mempunyai corak kerugian yang serupa.

Matriks peruntukan pada permulaannya berdasarkan sejarah kadar pemungkiran yang diperhatikan Kumpulan Wang. Kumpulan Wang akan menentukur matriks untuk menyesuaikan pengalaman sejarah kerugian kredit dengan maklumat memandang ke hadapan. Sebagai contoh, sekiranya ramalan keadaan ekonomi dijangka merosot sepanjang tahun kewangan hadapan yang boleh membawa kepada peningkatan jumlah pemungkiran, sejarah kadar pemungkiran diselaraskan. Pada setiap tarikh pelaporan, sejarah kadar pemungkiran diperhatikan dikemas kini dan perubahan dalam anggaran memandang ke hadapan dianalisis.

Penilaian berhubung kait antara sejarah kadar pemungkiran diperhatikan, ramalan keadaan ekonomi dan ECL adalah anggaran yang ketara. Jumlah ECL adalah sensitif kepada perubahan dalam keadaan dan ramalan keadaan ekonomi. Pengalaman sejarah kehilangan kredit Kumpulan Wang dan ramalan keadaan ekonomi mungkin tidak mewakili pemungkiran sebenar pelanggan pada masa akan datang.

Walau bagaimanapun, Kumpulan Wang memutuskan bahawa ECL pelanggan tidak mempunyai toleransi tinggi dengan ramalan faktor ekonomi.

Maklumat mengenai ECL ke atas penghutang sumbangan Kumpulan Wang dinyatakan dalam Nota 5.

2. Ringkasan polisi-polisi perakaunan penting (samb.)

2.13 Pertimbangan dan anggaran perakaunan penting (samb.)

(b) Sumber utama ketidakpastian anggaran (samb.)

(iv) Penghutang belum dibilkan

Penghutang belum dibilkan terutamanya berkait dengan hak kepada balasan bagi sumbangan yang akan dibuat oleh pemegang lesen tetapi masih belum diberitahu pada tarikh pelaporan. Hak kepada balasan bagi sumbangan adalah berdasarkan Peraturan PPS, di mana Kumpulan Wang berhak untuk menganggarkan sumbangan bagi tahun kalendar tertentu berdasarkan maklumat yang tersedia dan keputusan Kumpulan Wang adalah muktamad sekiranya RONR dan dokumentasi berkaitan tidak dikemukakan dalam jangka masa yang ditetapkan.

Sumbangan diiktiraf atas dasar akruan ke atas RONR tahunan pemegang lesen yang dinyatakan pada 6% atas wajaran hasil bersih tahun kalendar terdahulu. Oleh itu, jumlah penghutang belum dibilkan akan berdasarkan laporan RONR terkini yang diterima daripada pemegang lesen.

3. Aset cukai tertunda

	2022 RM'000	2021 RM'000
Pada permulaan tahun kewangan	2,617	3,540
Diiktiraf dalam penyata pendapatan dan perbelanjaan (Nota 12)	(590)	(923)
Pada akhir tahun kewangan	2,027	2,617
Dibentangkan selepas pengimbangan yang sesuai seperti berikut:		
Aset cukai tertunda	2,027	2,617
Liabiliti cukai tertunda	-	-
	2,027	2,617

3. Aset cukai tertunda (samb.)

Komponen dan pergerakan aset cukai tertunda dalam tahun kewangan sebelum pengimbangan adalah seperti berikut:

Aset cukai tertunda Kumpulan Wang:

	Peruntukan bagi ECL RM'000
Pada 1 Januari 2022	2,617
Diiktiraf dalam penyata pendapatan dan perbelanjaan	(590)
Pada 31 Disember 2022	2,027
Pada 1 Januari 2021	3,540
Diiktiraf dalam penyata pendapatan dan perbelanjaan	(923)
Pada 31 Disember 2021	2,617

Jumlah kerugian cukai yang tidak diguna yang mana tiada aset cukai tertunda diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan pada 31 Disember 2022 adalah RM619,323,000 (2021: Tiada). Aset cukai tertunda tidak diiktiraf berhubung dengan perkara ini memandangkan Kumpulan Wang mempunyai sejarah kerugian terkini dan keuntungan boleh dicukai masa hadapan mungkin tidak mencukupi untuk mencetuskan penggunaan perkara ini.

Di bawah Seksyen Baru 44(5F) Akta Cukai Pendapatan 1967, kerugian perniagaan yang tidak diguna sehingga tahun taksiran 2018 boleh ditolak daripada agregat pendapatan berkanun sehingga tahun taksiran 2025. Sebarang amaun yang belum ditolak pada akhir tahun taksiran 2025 hendaklah diabaikan.

Sebarang kerugian perniagaan yang tidak diguna bagi tahun taksiran 2019 dan seterusnya boleh ditolak bagi tempoh maksimum 10 tahun taksiran berturut-turut sejurus selepas tahun taksiran tersebut. Sebarang jumlah yang tidak boleh ditolak pada akhir tempoh 10 tahun taksiran hendaklah diabaikan.

4. Lain-lain pelaburan

Ini terdiri daripada deposit berjangka dengan:

- bank-bank berlesen

	2022 RM'000	2021 RM'000
	10,061,303	10,041,357

Deposit jangka pendek dengan bank-bank berlesen dibuat dengan tempoh matang berkisar daripada 3 hingga 12 bulan (2021: 3 hingga 12 bulan). Deposit menanggung purata wajaran kadar faedah sebanyak 3.22% (2021: 2.23%).

5. Sumbangan dan lain-lain penghutang

Penghutang sumbangan
Tolak: peruntukan bagi ECL (Nota b)

Aset kontrak (Nota a)

Jumlah sumbangan dan lain-lain penghutang
Tambah: Tunai dan setara tunai (Nota 6)

Jumlah aset kewangan pada kos dilunaskan

	2022 RM'000	2021 RM'000
Penghutang sumbangan	432,550	738,656
Tolak: peruntukan bagi ECL (Nota b)	(10,103)	(12,070)
	422,447	726,586
Aset kontrak (Nota a)	30,758	26,103
Jumlah sumbangan dan lain-lain penghutang	453,205	752,689
Tambah: Tunai dan setara tunai (Nota 6)	183,540	85,365
Jumlah aset kewangan pada kos dilunaskan	636,745	838,054

(a) Aset kontrak

Aset kontrak adalah penghutang belum dibilkan yang terutamanya berkaitan dengan hak untuk balasan bagi sumbangan yang perlu dibuat oleh pemegang-pemegang lesen tetapi masih belum dimaklumkan pada tarikh pelaporan.

(b) Peruntukan bagi ECL

Pada 1 Januari
Penarikbalikan dalam tahun kewangan
Pada 31 Disember

	2022 RM'000	2021 RM'000
Pada 1 Januari	12,070	15,145
Penarikbalikan dalam tahun kewangan	(1,967)	(3,075)
Pada 31 Disember	10,103	12,070

5. Sumbangan dan lain-lain penghutang (samb.)

(b) Peruntukan bagi ECL (samb.)

Analisis kerosotan nilai dilakukan pada setiap tarikh pelaporan mengguna matriks peruntukan untuk mengukur ECL. Kadar peruntukan adalah berdasarkan hari-hari yang lampau tempoh disebabkan pengelompokan beberapa segmen pemegang lesen yang mempunyai corak kerugian yang serupa. Pengiraan menunjukkan kebarangkalian hasil wajaran, nilai masa wang dan maklumat yang munasabah dan boleh disokong yang tersedia pada tarikh pelaporan mengenai peristiwa lepas, keadaan semasa dan ramalan keadaan ekonomi masa hadapan. Pada amnya, penghutang diperuntukkan sekiranya lampau tempoh lebih daripada satu tahun dan tidak tertakluk kepada kegiatan penguatkuasaan.

Dikemukakan di bawah adalah maklumat pendedahan risiko kredit ke atas penghutang Kumpulan Wang mengguna matriks peruntukan:

31 Disember 2022

	Purata kadar ECL %	Amaun dibawa kasar RM'000	Peruntukan bagi ECL RM'000
1 hingga 30 hari	1%	17,940	99
31 hingga 60 hari	0.1%	72,059	45
61 hingga 90 hari	0.0%	-	-
91 hingga 120 hari	0.7%	15,510	101
121 hingga 365 hari	0.1%	317,515	331
Lebih daripada 365 hari	100%	9,526	9,527
		432,550	10,103

31 Disember 2021

	Purata kadar ECL %	Amaun dibawa kasar RM'000	Peruntukan bagi ECL RM'000
1 hingga 30 hari	1%	23,088	327
31 hingga 60 hari	0.1%	168,949	114
61 hingga 90 hari	0.3%	306,269	937
91 hingga 120 hari	4%	5,954	223
121 hingga 365 hari	0.5%	224,963	1,036
Lebih daripada 365 hari	100%	9,433	9,433
		738,656	12,070

6. Tunai dan setara tunai

	2022 RM'000	2021 RM'000
Tunai di bank	80,001	1,259
Deposit dengan bank-bank berlesen	103,539	84,106
Jumlah tunai dan setara tunai	183,540	85,365

Deposit dengan bank-bank berlesen dibuat bagi tempoh matang antara satu hari dan 3 bulan (2021: satu hari dan 3 bulan) bergantung kepada keperluan tunai segera Kumpulan Wang dengan purata wajaran kadar faedah sebanyak 2.55% (2021: 1.80%).

Pada tarikh pelaporan, tunai Kumpulan Wang di baki bank diletakkan di bawah pengaturan menyeluruh dalam nama Suruhanjaya bagi pihak Kumpulan Wang.

Maklumat mengenai risiko kewangan tunai dan setara tunai adalah dinyatakan dalam Nota 14.

7. Lain-lain pemiutang

	2022 RM'000	2021 RM'000
Tuntutan Pemberian Perkhidmatan Sejagat ("PPS") terakru	746,100	229,753
Pemiutang runcit	-	148
Jumlah lain-lain pemiutang, mewakili jumlah liabiliti kewangan pada kos dilunaskan	746,100	229,901

8. Dana terkumpul

	2022 RM'000	2021 RM'000
Pada 1 Januari	10,647,429	10,087,477
(Defisit)/lebih selepas cukai	(618,241)	559,952
Pada 31 Disember	10,029,188	10,647,429

Bayaran dari Dana PPS ditadbir oleh Peraturan-peraturan Komunikasi dan Multimedia (Pemberian Perkhidmatan Sejagat) 2002. Dana PPS hendaklah dibelanjakan bagi pendahuluan untuk projek PPS, tuntutan daripada pemberi perkhidmatan sejagat dinamakan dan pembayaran balik apa-apa sumbangan yang terlebih dibayar.

9. Fi audit

Fi audit sebanyak RM90,000 (2021: RM90,000) ditanggung oleh Suruhanjaya.

10. Sumbangan

Sumbangan mewakili dana yang diterima daripada pemegang lesen yang dikehendaki untuk menyumbang kepada Kumpulan Wang sebagaimana ditetapkan dalam lesen yang diberikan oleh Suruhanjaya.

Tidak ada maklumat penyahagregatan yang akan dibentangkan disebabkan Kumpulan Wang hanya mempunyai satu sumber hasil. Sumbangan diiktiraf pada sesuatu masa.

Maklumat berkaitan dengan baki penghutang sumbangan yang terbit daripada kontrak pemegang lesen dinyatakan dalam Nota 5.

11. Tuntutan oleh penyedia perkhidmatan

Ini berkait dengan kos projek-projek PPS, terdiri kedua-dua daripada modal dan perbelanjaan kendalian. Kos diiktiraf sebagai perbelanjaan apabila Kumpulan Wang telah menentusahkan progres projek dan berpuas hati dengan kelengkapan dokumentasi tuntutan yang diterima daripada penyedia perkhidmatan PPS.

Tuntutan oleh penyedia perkhidmatan adalah berkaitan dengan projek-projek berikut:

	2022 RM'000	2021 RM'000
Inisiatif penyumbang utama	961,670	438,747
Capaian Jalur Lebar Tanpa Wayar	140,990	9,306
<i>Time 3 Extension</i>	221,854	213,927
Jalinan Digital Negara ("JENDELA")	598,021	-
Pelan Gentian Optik dan Kesalinghubungan Negara ("NFCP")	194,193	62,507
Pusat Ekonomi Digital Keluarga Malaysia ("PEDi")	254,852	145,871
	2,371,580	870,358

12. Cukai

	2022 RM'000	2021 RM'000
Perbelanjaan cukai pendapatan	-	247,776
- Tahun kewangan semasa	296	21,608
-Terkurang peruntukan dalam tahun kewangan terdahulu	296	269,384
Perbelanjaan cukai tertunda (Nota 3)		
-Pengasalan dan penarikbalikan perbezaan sementara	590	923
Jumlah perbelanjaan cukai	886	270,307

Pendapatan boleh dikenakan cukai Kumpulan Wang dicukai pada kadar berskala yang terpakai kepada individu. RM1 juta pertama dikenakan cukai pada kadar yang ditentukan oleh pihak berkuasa cukai bagi setiap tahun taksiran. Pendapatan boleh dikenakan cukai bagi RM1 juta berikutnya dan melebihi RM2 juta dikenakan cukai pada kadar cukai berkanun masing-masing sebanyak 28% (2021: 28%) dan 30% (2021: 30%).

Penyelarasan (kredit)/perbelanjaan cukai pendapatan terpakai kepada (defisit)/lebih sebelum cukai pada kadar cukai pendapatan berkanun kepada (kredit)/perbelanjaan cukai pendapatan pada kadar cukai pendapatan berkesan Kumpulan Wang adalah seperti berikut:

	2022 RM'000	2021 RM'000
(Defisit)/lebih sebelum cukai	(617,355)	830,259
Cukai ke atas RM2,000,000 pertama (2021: RM1,000,000)	(517)	238
Cukai selebihnya pada kadar cukai berkanun sebanyak 30% (2021: 30%)	(184,690)	248,757
Pendapatan tidak tertakluk kepada cukai	-	(296)
Terkurang peruntukan cukai pendapatan dalam tahun kewangan terdahulu	296	21,608
Aset cukai tertunda tidak diiktiraf atas kerugian cukai yang tidak diguna	185,797	-
Jumlah perbelanjaan cukai	886	270,307

13. Komitmen

	2022 RM'000	2021 RM'000
Kos bagi pelaksanaan projek-projek PPS:		
Diluluskan tetapi tidak dianugerahkan	1,268,095	4,630,000
Dianugerahkan tetapi tidak diperuntukkan	9,636,354	6,289,325
	10,904,449	10,919,325

14. Instrumen kewangan

(a) Objektif dan polisi pengurusan risiko kewangan

Kumpulan Wang terdedah kepada risiko kewangan yang terbit daripada operasi mereka dan penggunaan instrumen kewangan. Risiko kewangan utama termasuk risiko kadar faedah (kedua-dua nilai saksama dan aliran tunai), risiko kecairan dan risiko kredit.

Suruhanjaya mengkaji dan menyetujui polisi dan prosedur bagi pengurusan risiko-risiko ini, yang telah dilaksanakan oleh Pengerusi. Jawatankuasa audit menyediakan pengawasan bebas terhadap keberkesanan proses pengurusan risiko.

(b) Risiko kadar faedah

Risiko kadar faedah adalah risiko yang nilai saksama atau aliran tunai masa hadapan instrumen kewangan Kumpulan Wang akan naik turun disebabkan perubahan dalam kadar faedah pasaran.

Pendedahan Kumpulan Wang kepada risiko kadar faedah timbul terutamanya daripada deposit dengan bank-bank dan institusi-institusi kewangan berlesen.

Faedah ke atas instrumen kewangan tertakluk kepada kadar faedah terapung telah diletak harga semula secara kontrak pada selang masa kurang daripada 7 hari (2021: kurang daripada 7 hari). Lain-lain instrumen kewangan Kumpulan Wang yang tidak tertakluk kepada kadar faedah terapung tidak akan tertakluk kepada risiko kadar faedah.

(c) Risiko kecairan

Risiko kecairan adalah risiko yang Kumpulan Wang tidak dapat memenuhi keperluan projeknya apabila tiba masanya. Pendedahan Kumpulan Wang kepada risiko kecairan timbul terutamanya daripada lain-lain pemiutangnya.

Kumpulan Wang mengekalkan tahap tunai dan setara tunai yang mencukupi untuk memastikan, setakat yang mungkin, yang ia akan dapat memenuhi liabilitinya apabila tiba masanya.

Liabiliti Kumpulan Wang semuanya perlu dibayar dalam tempoh satu tahun selepas akhir tahun kewangan.

14. Instrumen kewangan (samb.)

(d) Risiko kredit

Risiko kredit adalah risiko kerugian kewangan kepada Kumpulan Wang sekiranya penyedia perkhidmatan atau pihak satu lagi kepada instrumen kewangan gagal untuk memenuhi kewajipan berkontrak. Pendedahan Kumpulan Wang kepada risiko kredit terbit terutamanya daripada sumbangan dan lain-lain penghutang dan deposit ditempatkan dengan bank-bank berlesen.

Sumbangan dan lain-lain penghutang

Pada tarikh pelaporan, pendedahan kredit maksimum ke atas penghutang adalah terhad kepada amaun dibawa penghutang tolak peruntukan bagi kerugian kredit yang dijangka.

Suruhanjaya telah mengambil langkah-langkah munasabah untuk memastikan agar penghutang yang tidak lampau tempoh tidak juga rosot nilai dinyatakan pada nilai boleh direalisasikan.

Butir-butir mengenai kerugian kredit yang dijangka berhubung dengan penghutang dinyatakan dalam Nota 5.

Tempoh kredit Kumpulan Wang dengan pemegang lesen adalah pada amnya bagi tempoh 30 hari (2021: 30 hari), kecuali bagi pemegang lesen yang berhasrat untuk menyumbang dalam dua ansuran, di mana tempoh kredit bagi ansuran kedua biasanya bagi tempoh 180 hari (2021: 180 hari). Kumpulan Wang berusaha untuk mengekalkan kawalan ketat ke atas sumbangan yang belum dijelaskan dan mempunyai prosedur untuk meminimumkan risiko kredit. Baki tertunggak dikaji secara teratur oleh pengurusan kanan. Sebarang sumbangan belum dijelaskan yang mempunyai baki lampau tempoh lebih daripada 365 hari (2021: 365 hari), yang dianggap mempunyai risiko kredit yang lebih tinggi, akan dipantau secara individu.

Deposit ditempatkan dengan bank-bank berlesen

Deposit dibenarkan untuk ditempatkan hanya dengan institusi-institusi kewangan berlesen.

Pendedahan kepada risiko kredit, kualiti kredit dan kolateral

Pada akhir tempoh pelaporan, Kumpulan Wang hanya menempatkan deposit dengan bank-bank berlesen domestik. Pendedahan maksimum kepada risiko kredit timbul daripada deposit yang ditempatkan dengan bank-bank berlesen yang diwakili oleh amaun dibawa dalam penyata kedudukan kewangan.

(e) Nilai saksama instrumen kewangan

Amaun dibawa tunai dan setara tunai, sumbangan dan lain-lain penghutang dan lain-lain pemiutang secara munasabah menyamai nilai saksamanya disebabkan kematangan yang agak jangka pendek instrumen-instrumen kewangan ini.

15. Pihak-pihak berkaitan

Identiti pihak-pihak berkaitan

Untuk tujuan penyata kewangan ini, pihak-pihak dianggap sebagai berkaitan kepada Kumpulan Wang sekiranya Kumpulan Wang mempunyai keupayaan, secara langsung atau tidak langsung, untuk mengawal atau secara bersama mengawal pihak atau melaksanakan pengaruh penting ke atas pihak dalam membuat keputusan kewangan dan kendalian, atau *vice versa*, atau di mana Kumpulan Wang dan pihak adalah tertakluk kepada kawalan bersama. Pihak-pihak berkaitan mungkin individu atau lain-lain entiti.

Pihak-pihak berkaitan juga termasuk personel pengurusan penting ditakrifkan sebagai orang-orang yang mempunyai kuasa dan tanggungjawab bagi merancang, mengarah dan mengawal kegiatan-kegiatan Kumpulan Wang sama ada secara langsung atau tidak langsung. Personel pengurusan penting termasuk semua Anggota Suruhanjaya dan pengurusan kanan Suruhanjaya.

Kerajaan Malaysia ("GOM") termasuk entiti yang dikawal, dikawal secara bersama atau di bawah pengaruh penting oleh GOM dianggap sebagai pihak-pihak berkaitan Suruhanjaya. Semua urusan niaga yang diproses oleh Suruhanjaya bagi entiti yang berkaitan dengan GOM adalah dilaksanakan dalam perjalanan biasa perniagaan.

Tidak ada urusan niaga pihak berkaitan dalam tahun kewangan semasa dan terdahulu selain daripada yang dinyatakan di bahagian lain dalam penyata kewangan.

16. Urus niaga dengan personel pengurusan penting

Tidak ada urusan niaga dengan personel pengurusan penting dalam tahun kewangan semasa dan terdahulu. Imbuhan personel pengurusan penting dibayar oleh Suruhanjaya.

17. Polisi pengurusan dana

Objektif utama pengurusan dana Kumpulan Wang adalah untuk memastikan bahawa ia dapat memenuhi keperluan projeknya bila dan apabila tiba masanya dan untuk mencapai objektif operasinya.

Kumpulan Wang mengurus dana terkumpulnya dengan memperuntukkan dahulu perbelanjaan keperluannya dan menyelaraskan perbelanjaannya sebagaimana diperlukan. Kumpulan Wang terus memantau belanjawannya terhadap keputusan sebenar dan mengenal pasti kecekapan dalam operasinya.

Tiada perubahan telah dibuat dalam objektif, polisi atau proses dalam tahun-tahun kewangan berakhir 31 Disember 2022 dan 2021.

**MALAYSIAN COMMUNICATIONS AND MULTIMEDIA COMMISSION
SURUHANJAYA KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA MALAYSIA**

MCMC HQ Tower 1
Jalan Impact, Cyber 6
63000 Cyberjaya
Selangor Darul Ehsan, Malaysia

Tel: +60 3 8688 8000

Fax: +60 3 8688 1000

www.mcmc.gov.my